

La presència de cuscuta en userda augmenta

oct. 18, 2018 |

Les darreres campanyes s'ha observat un repunt en la presència de cuscuta en els camps d'alfals de determinades zones de Catalunya. Sovint la seva presència va associada a la utilització de llavors sense certificar o bé per la incorporació de fems contaminats amb aquest planta.

DESCRIPCIÓ

La cuscuta és una planta paràsita obligada, és a dir, absorbeix l'aigua i els nutrients orgànics i minerals de l'espècie parasitada, doncs no té clorofil·la per a fer la fotosíntesi ni arrels per absorbir els nutrients. És una planta reduïda a un conjunt de fils, de color groc o vermellós, d'aquí el nom popular de cabells.

Fa unes flors de color blanc petites que són imprescindibles per a una correcta determinació de l'espècie de què es tracta. La llavor és rodona, de color més fosc d'1 mm de diàmetre, el que fa possible distingir-la de la llavor d'alfals, principal cultiu en el que es troba, que té forma de ronyó de color més clar i no roda amb tanta facilitat sobre una superfície plana (Imatge 3).

Imatge 1: Danys provocats per cuscuta en alfals.

Hi ha nombroses espècies en aquest gènere. Les dues principals per a les nostres condicions són la *Cuscuta campestris* i la *Cuscuta epithymum*. La *C. campestris* té els fils de color groc i relativament gruixuts (Imatge 2) i és la més abundant en el nostres cultius d'alfals. La *C. epithymum* és menys freqüent, té els fils més prims i de color vermellós (Imatge 5) i es distingeix per la seva virulència ja que acaba matant a l'espècie parasitada.

CULTIUS AFECTATS

És una mala herba important en el cultiu de l'alfals, però també pot afectar a altres cultius, com ara ceba, melons, fruiters, ornamentals i a moltes espècies de plantes espontànies

Imatge 3: Comparació entre llavors d'alfals (arronyonades i més clares) i de cuscuta (més redones i fosques) Autor: Vidal Guerrero

Biologia

Són plantes anuals que germinen a la primavera quan les temperatures pugen per sobre dels

15 °C i tenen la humitat suficient. Produeix una gran quantitat de llavors i aquestes tenen dormició. El banc de llavors pot persistir al sòl diversos anys, malgrat tot, sembla que a partir dels 3 anys un nombre important d'aquestes ja ha germinat. Pot germinar des de 2-3 cm de profunditat i pot allargar-se fins a 2- 3 cm del lloc on ha emergit.

Un cop germinada la llavor, la plàntula té una vida relativament curta atès que té una capacitat molt limitada de realització de la fotosíntesi. Per això, el fil produït busca ràpidament un objecte sobre el qual agafar-se. Quan troba la tija de la planta a parasitar produeix uns haustoris per mitjà dels quals penetra a l'interior de la planta i absorbeix els nutrients que utilitzarà en benefici propi.

La infestació té lloc sempre en la part aèria de la planta, no afecta a les arrels, com passa en el cas d'altres espècies paràsites. Les llavors s'escampen a altres camps sobretot per l'activitat de l'home, doncs no tenen mecanismes especials que assegurin la seva distribució. Així, mitjançant la llavor de sembra, el farratge, els fems o la maquinària és com la planta es va escampant a altres indrets.

Control

Pel control d'aquesta planta és molt important utilitzar mesures preventives, com ara l'ús de llavor neta o de fems no contaminats. No suporta el ser enterrada, doncs no té capacitat de germinar des de grans profunditats. També és molt sensible a l'absència de llum, un cultiu espès i que impedeixi l'arribada de llum al sòl és suficient per impedir la seva naixença.

És molt útil l'ús de rotacions de cultiu, emprant conreus que no siguin atacats per la cuscuta, com ara els cereals d'hivern. Hi ha diversos herbicides que tenen efecte sobre aquesta mala herba. En el conreu l'alfals en pre emergència de la cuscuta són actius: propizamida. En post emergència es pot utilitzar el diquat.

Imatge 4: Detall de la flor i el fruit de *C. campestris*

Imatge 5: Planta d'alfals parasitada per *Cuscuta epithymum*

JOSEP MARIA LLENES
ANDREU TABERNER
JOSE MARIA MONTULL

Unitat de Bones Pràctiques Fitosanitàries i Cobertura Vegetal.
Servei de Sanitat Vegetal - DARP

IRTA